

112. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden u hiernevens ter overweging aan twee ontwerpen van wet tot:

1°. intrekking van de Wet van den 27sten Maart 1936 (*Staatsblad* No. 500), tot instelling van een Defensiefonds, en van de Wet van den 24sten Februari 1939 (*Staatsblad* No. 3502), tot vaststelling van de begrooting van ontvangsten en uitgaven van het Defensiefonds voor het dienstjaar 1939;

2°. wijziging en verhooging van het achtste hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1939.

De toelichtende memoriën, die de wetsontwerpen vergezellen, bevatten de gronden, waarop zij rusten.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

’s-Gravenhage, den 24 October 1939.

WILHELMINA.

112. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het Defensiefonds niet meer beantwoordt aan het daarmede gestelde doel om alle extra-uitgaven voor de defensie over een reeks van jaren te verdeelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De Wet van den 27sten Maart 1930 (*Staatsblad* No. 500) tot instelling van een Defensiefonds, wordt ingetrokken, met dien verstande, dat deze wet voor het laatst toepassing zal vinden met betrekking tot de ontvangsten en uitgaven van den dienst 1938.

Artikel 2.

De Wet van den 24sten Februari 1939 (*Staatsblad* No. 3502) tot vaststelling van de begrooting van ontvangsten en uitgaven van het Defensiefonds voor het dienstjaar 1939, is ingetrokken.

Artikel 3.

De toevallige baten, ontvangen ten behoeve van de begroo-ting van ontvangsten en uitgaven van het Defensiefonds voor het dienstjaar 1939, worden overgebracht naar de middelen van het VIIIste Hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienst-jaar 1939.

Artikel 4.

De uitgaven, reeds gedaan ten laste van de begrooting van ontvangsten en uitgaven van het Defensiefonds voor het dienst-jaar 1939, worden overgebracht naar den Kapitaaldienst van het VIIIste Hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1939 en in de Rijksrekening van dat jaar opgenomen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten. Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

Minister van Defensie,

De Minister van Staat,
Minister van Financiën,

112. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Zooals reeds werd medegedeeld op bladzijde 2 van de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp tot verhooging van het achtste hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienst-jaar 1938 (Gedrukte Stukken Zitting 1938—1939 — **242**), het-welk geleid heeft tot de Wet van 9 Februari 1939 (*Staatsblad* No. 3500) is het bedrag van f 53 400 000, vermeld in de wet van den 27sten Maart 1936 (*Staatsblad* No. 500) ontoereikend gebleken.

Dit vindt voor een groot deel zijn oorzaak in de door de Regeering in September 1936 genomen monetaire maatregelen en de stijging der prijzen van oorlogsmaterialen tengevolge van de opleving in handel en industrie.

De bouw van den mijnenlegger vorderde bovendien een hogere uitgave dan bij de raming van het fonds voorzien was, omdat het noodzakelijk is gebleken in den oorspronkelijken opzet vrij belangrijke wijzigingen te brengen.

Voorts is tengevolge van de prijsstijging ook het bedrag, uit-getrokken voor de aanschaffing van vliegtuigen ten behoeve van den Marine-Luchtvaartdienst, niet geheel toereikend, zoo-dat voor dit onderwerp eveneens een verhooging noodzakelijk is.

Voor een en ander zou noodig zijn, dat het bovengenoemde bedrag van f 53 400 000 werd verhoogd met f 2 250 000.

Intusschen zijn, waar het op het Defensiefonds tot het in-halen van den achterstand op het punt van de materieele uit-rusting van leger en vloot aanvankelijk beschikbaar gesteld bedrag ontoereikend is gebleken, voor dat doel belangrijke be-dragen aangevraagd en gevoteerd op den kapitaaldienst van Hoofdstuk VIII der Rijksbegrooting.

Het verdient aanbeveling om in wezen gelijksoortige uitgaven ook op gelijke wijze te financieren en waar het fonds niet meer beantwoordt aan het daarmede gestelde doel, te weten de ver-
deeling van alle extra-uitgaven voor de defensie over een reeks
van jaren, komt het voor, dat handhaving van het fonds geen
zin heeft.

Op deze gronden wordt voorgesteld, het Defensiefonds op te
heffen en de uitgaven, welke verder nog ten laste van dat fonds
zouden komen, te brengen op den kapitaaldienst van Hoofd-
stuk VIII der Rijksbegrooting.

Deze opheffing kan het best geschieden met ingang van
1 Januari 1939, waardoor de thans loopende dienst 1938 op
normale wijze kan worden afgewikkeld.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat verdeeling over een
termijn van 20 jaren van den druk op de begrooting van de
genoemde f 53,4 miljoen, vermeerderd met een verhooging van
f 2,25 miljoen, zal worden bewerkstelligd door Hoofdstuk VIII
der Rijksbegrooting door toepassing van artikel 6, 2e lid, der
Comptabiliteitswet 1927 (*Staatsblad* No. 259) met ingang van
1939 tot en met 1950 te belasten met een aandeel in de rente
en aflossing van de Gevestigde Schuld, waarvoor in het bijzon-
der de 3 pct. leening 1936, welke, zooals bekend, een 20-jarigen
looptijd heeft, zal worden aangewezen.

Het bedoelde aandeel zal voor het jaar 1939 naar raming
bedragen f 4 104 325 en voor het jaar 1940 naar raming
f 4 024 370. In volgende jaren zal dat aandeel jaarlijks met een
bedrag van ongeveer f 80 000 dalen, zulks in verband met de
omstandigheid, dat de 3 pct. leening 1936 in twintig gelijke
jaarlijksche deelen wordt afgelost, waardoor de rente elk volgend
jaar met laatstgenoemd bedrag afneemt.

Voorts wordt nog opgemerkt, dat de restanten op de verschil-
lende artikelen van de begrooting van het Defensiefonds voor
het dienstjaar 1938, waaruit aanschaffing van materieel be-
kostigd wordt, met toepassing van artikel 24 der Comptabili-
teitswet 1927 (*Staatsblad* n°. 259) zullen worden toegevoegd
aan de overeenkomstige artikelen van den Kapitaaldienst der
Dcfensiebegrooting voor het dienstjaar 1939.

De Minister van Defensie,

A. Q. H. DIJXHOORN.

De Minister van Staat,
Minister van Financiën,

DE GEER.

112. 4.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER
NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te
weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzake-
lijkheid is gebleken van eene wijziging en verhooging van het
VIIIe hoofdstuk der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1939,
vastgesteld bij de Wet van 24 Februari 1939 (*Staatsblad*
No. 3501) en het krachtens artikel 24 der Comptabiliteitswet
1927 (*Staatsblad* No. 259) uitgevaardigde Koninklijk besluit
van 24 Juni 1939 (*Staatsblad* No. 3580);

Zoo is het. dat Wij, den Raad van State gehoord, en met
gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en
verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I.

Het volgende artikel van het VIIIste hoofdstuk der Rijks-
begrooting voor het dienstjaar 1939 wordt gelezen als volgt:

TITEL A. GEWONEDIENST.

B. Militaire uitgaven.

Afdeeling XI. Rente en aflossing van kapitaal.
artikel 147:

Artikel 147. Aandeel in de uitgaven wegens rente
en aflossing van Gevestigde Schuld.
terwijl het artikel wordt verhoogd met f 534 325 en gebracht
op f 4 104 325.

Artikel II.

Het hierna vermelde artikel van voormeld hoofdstuk wordt
verhoogd, als volgt:

TITEL B. KAPITAALDIENST.

Afdeeling II. Materieel der weermacht.
Materieel der zeemacht.

Artikel 219. Aanbouw, aankoop, bewapening en
uitrusting van schepen, vaartuigen en vliegtuigen
wordt verhoogd met: f 2 250 000.

Artikel III.

Ten gevolge van het bepaalde in de voorgaande artikelen dezer
wet wordt:

	verhoogd met:
de Gewone dienst	f 534 325
de Kapitaaldienst	2 250 000
de Geheele dienst	2 784 325
Gewone dienst.	
B.	
B.	534 325
Afdeeling XI	534 325
Kapitaaldienst.	
Afdeeling II	2 250 000
Lasten en bevelen, dat deze in het <i>Staatsblad</i> zal worden ge- plaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeu- rige uitvoering de hand zullen houden.	

Gegeven

De Minister van Defensie,

112. 5.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Voor de reden, welke geleid heeft tot wijziging en verhooging
van de Defensiebegrooting voor het dienstjaar 1939, moge
worden verwezen naar de Memorie van Toelichting bij het wets-
ontwerp tot intrekking van de wetten van den 27sten Maart
1936 (*Staatsblad* n°. 500), tot instelling van een Defensiefonds,
en van den 24sten Februari 1939 (*Staatsblad* n°. 3502), tot
vaststelling van de begrooting van ontvangsten en uitgaven van
het Defensiefonds voor het dienstjaar 1939.

De Minister van Defensie,

A. Q. H. DIJXHOORN.

112. 6.

VERSLAG.

Bij het afdeelingsonderzoek van de ter zijde vermelde wetsontwerpen vestigden eenige leden de aandacht op de in de toelichting tot het eerste dier ontwerpen voorkomende mededeeling, dat de ontoereikendheid van het bedrag van f 53 400 000, vermeld in de wet van den 27sten Maart 1936 (*Staatsblad* n°. 500), voor een groot deel zijn oorzaak vindt in de door de Regeering in 1936 genomen monetaire maatregelen en de stijging der prijzen van oorlogsmaterialen ten gevolge van de opleving in handel en industrie. Naar de meening dezer leden toont die mededeeling eens te meer aan, hoe onjuist in dit opzicht de politiek der laatste Kabinetten is geweest, die, daarbij gesteund door de rechtsche coalitie, nalieten tijdig gevolg te geven aan den aandrang tot versterking van de materiele uitrusting van leger en vloot, sinds jaren door de Nationaal Socialistische Beweging geoefend.

Overigens verklaarden de hierbedoelde leden deze wetsontwerpen slechts te kunnen toejuichen, omdat zij het voorstel inhouden, een eind te maken aan een van de vele afzonderlijke fondsen, welke het begrootingsbeeld nog onoverzichtelijker maken dan het zonder die fondsen reeds is.

Verscheidene andere leden kwamen tegen het boven weergegeven betoog in verzet. Zij wezen er daarbij op, hoe ook van de zijde der z.g.n. rechtsche groepen in de Kamer reeds sedert geruimen tijd bij herhaling versterking van de weermacht gewenscht werd genoemd. Sinds 1923 — aldus deze leden — is geen enkel Regeeringsvoorstel op het gebied der defensie door de Kamer afgewezen. Kwalijk kan men toch verlangen, dat de Kamer of een deel van haar op dit punt de leiding zou hebben genomen.

Opgemerkt werd nog, dat, terwijl in artikel 1 van het eerste ontwerp wordt gezegd, dat de aldaar genoemde wet „wordt” ingetrokken, in artikel 2 wordt verklaard, dat de wet, waarvan

in dat artikel sprake is, „is” ingetrokken. De verwachting werd uitgesproken, dat de Regeering alsnog bij Nota van Wijziging deze incongruentie zal willen opheffen.

De Commissie van Rapporteurs is van oordeel, dat met de mededeeling van het bovenstaande de openbare behandeling van de wetsontwerpen genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld den 8sten November 1939.

SCHOUTEN.
DECKERS.
DREES.
TILANUS.
JOEKES.

112. 7.

NOTA VAN WIJZIGING IN HET WETSONTWERP.

(Ingezonden 22 November 1939.)

In het wetsontwerp wordt de derde regel van artikel 2 gewijzigd als volgt: van het Defensiefonds voor het dienstjaar 1939, wordt ingetrokken.

Deze Nota van Wijziging strekt ter tegemoetkoming aan de opmerking, welke aan het slot van het Verslag naar aanleiding van nevenvermeld wetsontwerp gemaakt is.

De Minister van Defensie,
A. Q. H. DIJXHOORN.

De Minister van Staat,
Minister van Financiën,
DE GEER.